

Nro. 39.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Novembernek 11-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

B é t s.

O Felsége sokaknak kérésekre méltóztatott kegyelmesen meg-engedni, hogy a' már egyszer a' Királyi tántzó palotában (Redout) producált énekes Musika (Cantate) ezen Titulus alatt: *A' szabadittó a' veszedelemben.* Ezen hónapnak 15-kén estvéli 7 órától fogva 9-ig ugyan azon helyen újjolag el-énekeltessék, a' mellyből bé-vejendő haszon, a' *Bétsi* szabad sereg szüksége potlására fog ismét fordittatni.

A' Felséges Császár és Császárné, tegnap előtt reggeli 7 órakor indúltanak innen le *Schlofshofba*, hogy onnan *Posonba* mennyenek. — A' nevezetesebb

Hadi Történetek

Hogy most mik légyenek, azokat a' *Bétsi*

Udv. Újság e' képpen adja-elé: — Minémű rendelések tétettetenek légyen az ő Felsége kegyelmes parantsolatjára a' végett, hogy a' F. M. L. *Dávidovich Tirolisban* lévő kemény táborához, a' *Görtzi* nevezetes számból álló tábor is hozzá tsatolja magát, hogy a' szerént egyesült erővel, a' *Mántua* környékén, a' maga erejét öszve húzatt ellenséget meg-támodván, az által a' várnak segedelmére, Feldmarschal Gr. *Wurmsernek* pedig, egy jó és kemény próba tételre, alkalmatosság szolgáltassék, a' nem régiben közönségessé tétett vala.

A' Fegyver Tármester B. *Alvintzitól* eddig elé vett tudósittások szerént, a' F. M. L. *Quosdanovich* tábora már útnak eredett, ámbár a' sok esözések által, az azon környékekben okozott sok viz áradások, nékie az ő úttyában sok akadályaira lettenek légyen is, a' mellyeken az ő alatta lévő truppok, még is néha övig erő vizben is önként kereftül mentenek. — Nov. 1-ső napján a' *Piave* nevezetű fóllyó vizre tsináltatott vala a' Fegyver Tármester Úr hidat, a' mellyen a' maga előre járó seregét kereftül vivén, Nov. 2-kán az egész táborát is azon kereftül vitte, az ellenség pedig, a' maga patroljait magához húzván, azzal *Castelfrankot* el-hagyta. — Minthogy pedig onnan nagy munkával már elébb is nyomúlhatnak a' mi vitézeink, mihelyt *Quosdanovich*, a' maga táborával, a' már iránta meg-egyezett helyre el-juthat, F. M. L. *Dávidovich* is, azonnal elébb nyomúl, a' kik a' magok erejeket egyesítvén, az ellenségre fognak hajtani, mellynek minémű ki-menetele fog lenni, azt ezután haljuk-meg. — A' F. M. L. *Dávidovich*, és az ellenség előre való vigyázoik között, *Cembránál* már is kemény ütközet ment véghez, a' mellyben a' Gen. *Vukassovich* jó rendelése által, az ellenség, 200 fogjainak hátra hagyásai mellett, a' kik között 10 tisztek vagynak, feles károkat vállott, és magát visszá húzni kénytelenített.

*Az Olasz Országi tudósítások, a' Bétsi Udvari
Diarium szerént.*

A' *Génuai* Oct. 15-kén irt tudósítások szerént, Frantzia Generál *Dispinoi*, a' ki a' *Génuai* ki-kötő helyben lévő Frantzia truppokat vezérli vala, ilyen parantsolatot vett vala, hogy magától csak 100 embert hadjon hátra, a' truppok több részével pedig, azonnal *Tortona* felé induljon, ő ezen rendelést Oct. 14-kén tellyesítette, és már azon ki-kötő helyben más rendbeli truppok várattatnak.

A' *Kommodore Nelson* flottájához tartozó egy Anglus hadakozó hajó, a' *Génuai* ki-kötő helytől, egy ágyú lövésnyinél távúllabb való helyen, le-eresztvén a' maga vas matskáját, Oct. 12 kén egy követet akart a' Parlamentum zászlójával együtt, a' szárazra a' végett ki-küldeni, hogy az oda való Tanáts engedné-meg azt, hogy egy követség hozzá mehessen, de nem hogy ezt, hanem még a' zászlóval ki-küldeni akart követet is, még csak a' parthoz is közelíteni meg nem engedték, a' melly a' hadakozó hajóhoz visszatérvén, az is elébbeni helyéből, azonnal el-távozott.

Módénában már mindenek Frantzia lábra állittatnak, mellynek végbe vitelire *Garreau*, és *Salicetti* Fr. Commissariusok mentenek oda, a' kiknek Oct. 8 és 9-kén öröm innep napok tartottatának, és 11-dikban, a' *Módénában* eddig vólt regiment tagjai, mint fogjok, katonai őrizet alatt, *Majlandon* keresztül, *Tortonába* vitettettének, a' melly idő alatt, az ő helyekbe tétetett kórmányozó szék, a' Frantzia Respublika nevében, teméntelen sok rendeléseket adott-ki, hogy mindeneket Revolutióba hozhasson, és hogy a' dolgok folyását jobb Rendbe (rendeletlenségbe) állit-hassa. — Leg elébb is, hogy a' Népnek a' száján mézes madzagot húzzanak keresztül, a' pappirosok stempelezésit törlették-el, annakútánna pedig nem sokára, az egész népet mind fegyver hor-

dozás alá vetették, a' melly lakosok pedig *Módénából* falúra szaladtanak vala, mindazok visszahivattatván, már most a' 18 ezrtendősektől fogva, az 55 ezrtendősekig, a' leg nagyobb fenyegetések alatt, a' kik hogyha nem engedelmeskednének, mint Haza ellenségei, úgy fogának tartattatni, arra köteleztetnek, hogy magokat a' Nemzeti katonák száma közé béirassák. — Gen. *Robert* mindazokat a' Hertzegi truppokat, a' melyek nagyobb részint el futottanak vala, a' leg hízeltedőbb ígéreték alatt hivta vissza.

Az Oct. 16 kán kiadott rendelések szerént, a' lakosok mindenféle *feudalis* jussok és kötelességek alóll fel-szabadittattanak, sőt maga a' *Módénai* Püspök is arra ment, hogy a' maga pásztori botja alatt lévő tartományokba lakokhoz, az iránt irt, hogy ők a' rajtok lévő sors felett ne békételenkedjenek, hanem azt leg nagyobb tsendességgel hordozván, engedelmesek légyenek.

Az *Olasz Országban* meghodolt Statusok iránt, hogy a' Frantziáknak mi soda tzeljok legyen, a' mind inkább inkább kezd ki-tettzeni. — Már most a' *Bolognai, Ferrarai, Reggio, és Módénai* 4 Statusoknak egy közönséges gyűlést rendeltének, a' mellyet *Centum Viralis* gyülekezetnek neveznek, minthogy az 100 Deputatusokból áll, és a' melly gyülekezetebe *Bologna* 36, *Ferrára* 24 a' más kettő pedig mindenik 20 Deputatusokat küldtettenek, a' kik *Módénában* öszve-gyülekezvén, Octob. 16 kán tartották leg előbbszer a' *Rangoni* Palotájában a' magok üléseket eltitkolt könyhúllatások között. — Ezen Gyülekezetnek Praesessévé, *Bolognai* Procurator *Aldini*, Secretariussává pedig, ugyan tsak *Bolognai* Procurator *Magnani* választattanak vala ki, a' melly gyülekezetenben, a' fennebb meg nevezett 4 Statusok egyesítését meghatározták. A' napnak pedig több részét külömbkülömbféle vigságos mulattságokkal töltették-el, a' melyek között estvére kelve *Módénában* a' szabadság fáját fel állították. — *Ferrarában* pedig, egy 15 tagokból álló Centralis Administratiót rendeltének.

Octob. 14-kén *Bolognában* a' hirdettetvén ki, hogy *Módénában* egy közönséges gyűlés fogna tartottatni, a' hová *Bologna* 36 tagokat küldene el, e' végett a' Tanács maga közül 6 tanácsbéli szeméjket, a' *Constitutionalis Commissió* 4 tagjait, ezeken kívül Polgár *Aldinit*, mint a' *Párisba* rendeltetett, és ottan vóli követet, egynéhány papokat, és falusi embereket válofztatt vala ki. — Ezen gyülekezet felöll azt erőssítették, hogy abban semmi se fordúlna óllyan elé, a' melly által a' vallás, és a' nép jussai megsértettethetnének, mellyhez képest a' *Bolognai* Deputatusok Octob. 15-kén *Módéna* felé el is indúltanak. — Ugyan ezen hónap 13-kán 1000 emberekből álló *Frantzia* gyalogság, 14-dikben pedig egy osztály lovasság érkezett meg *Bolognában*, a' melly mindazonáltal onnan egyenesen *Ferrára* felé vette a' maga útját. Oct. 18-kán maga *Gen. Bounaparte* is *Bolognába* ment vala, de ő se múlatott ottan, hanem más nap *Ferrarán* keresztül a' maga táborához ment el. Oct. 22-kén *Bolognában* kemény föld indulás vólt, melly miatt sok kemények le-omladoztanak.

A' *Rómából* vett levelek azt hirtelik, hogy ottan mind a' katonák szedésin, mind pedig a' fegyvert készítő házakban, a' fegyverek készítésén nagyon rajta vagynak, hogy a' truppokat jó moddal állithassák ki, melly végett a' nép hadi segedelembe, pénzt, és egyéb életre tartozó dolgokat bőven ad, és azok se kevesen vagynak, a' kik magokat önként katonaságra adják.

Az *offensivus* és *defensivus* Tractatus, a' *Nápolyi* Királjal még nem ment tökéletességre, a' ki nem régiben is a' *Párisba* múlató Kir. Plenipotentiáriussához, Hertzeg *Bellmonthoz* egy követet küldett vala, és hogyha a' *Nápolyi* Udvarnak a' *Frantzia* Országgal közendő békessége betsülletes nem találna lenni, el-végezte magában a' *Nápolyi* Udvar, hogy magát a' Pápa Ő Szentsége mellé tsatolja, a' kihez minden segedelemmel lenni ígéretet is tett vala. — A' *Frantziák* Ministere *Calcut* még *Rómába* vagon, és a' békesség meg-kötésire minnyájan nagyon várakoznak.

Oct. 15-kén *Bástiából* három hajók érkeztek vala meg a' *Livornoi* ki-kötő helybe, mellyek közül kettőn *Génuai*, a' harmadikán pedig *Parlamentaris* zászlok láttattanak, a' tenger partyán pedig egy *Korsikai Deputatio* vala, azon *Frantzia* katonáknak egy részével, a' kiket az *Anglus V. Király* szabadon botsáttatott vala.

Oct. 18-kán a' *Frantziák Commissarius* *Solicetti* is *Florentzián* keresztül *Livorno* felé utazott, kétség kívül azért, hogy a' *Korsikai Deputatziot* el-fogadhassa.

A' *Livornoi* *Fr. Generál Serrurier*, olyan parantsolatot vett, hogy a' maga vezérlése alatt lévő katonaságnak egy részével *Bologna* felé induljon-el, ki is arra, Oct. 19-kén, 1200 emberivel indult útra. — A' *Báró Roll*, vagy *Royal Etranger* Emigransokból való regimentiből 230 emberekből álló egy osztály, a' *Báró Tieffenthaler* vezérlése alatt *Ajaccióból*, *Bástia* felé indult vala el; de minthogy azon tzeit el nem lehetett érni, a' melly végett ezek oda küldettettek vala, azért onnan ismét vissza küldettettek *Ajaccioba*. Ezen osztály a' *Parnasse* nevezetű transport hajon, és e' mellett két hajókkal, és egy fregattával indult vala útra *Bástiából*, a' kiket útjokba kemény szelvész találván, a' hajós Kapitány vigyázatlansága miatt, a' *Parnasse* nevezetű hajó el-merült, a' mellyről tsak 7 katonák és 4 mátrozak menthették-meg a' magok életeket a' veszedelemtől, a' többi pedig a' tenger örvényének prédájává lettenek. A' fregatta, és a' más hajók közül még az egyik felöll, hogy ezeknek mitsoda sorsak lett légyen, még arról semmi tudósittást nem vehetnek.

Az Olasz Országot illető tudósittások az elegendy levelek tartása szerént.

A' *Rómából* vett, és Oct. 22-kén irt levelek is meg-erössittik azt a' hirt, hogy a' *Nápolyi Király*, a' *Pápa Ő Szentségének*, a' *Frantziák* ellen

nemcsak segítségére, hanem az egész Birodalmának megoltalmazására, az elvétetteknek pedig vissza nyérések végett, egész erejét a' Frantziák ellen fogja fordítani, a' melly iránt, a' *Párisba* lévő Hertzeg *Belmontnak*, hollzas *Instructiója* va-
gyon adattatva. A' *Siciliai* Király is azért, a' maga *Trupiai* közül, a' *Tractatusnak* 3-dik para-
graphussa szerént, a' *Római* földre 14,000 embe-
rekből álló *Divisiót* küldött-bé. — Némellyek úgy
hiszik, hogy a' *Nápolyi* és *Római* Udvarok kö-
zött, ma hónap békesség fogna köttettetni, mint-
hogy a' *Fr. Directorium* is ilyen rendelést adott-
ki, hogy a' *Frantzia Ország*, és a' *Nápolyi* 's *Ró-
mai* Udvarok között kötetendő békességről szolló
Tractához fogjanak jó moddal hozzája. — *Min-
ister Cacaull* is azt erőssitti, hogy ezen Udva-
rok között, rövid idő alatt békesség fog lenni. —
Nápolyban is, a' *Párisban* múlató Hertzeg *Bel-
montól*, a' békességet illető *Tractáról* való tudó-
sittását, nyughatatlanul várják. — *Oct. 19-én* ér-
kezett vala meg *Rómába* *Párisból* egy *Kurir*, a'
ki minekutánna magát a' *Frantzia Palotában*, egy
kevéssé ki-nyugotta volna, azután *Nápoly* felé
indult útra. — *Anconába* egy *Constantini* neve-
zetű 'Sidó szállatt vala bé nem régiben, a' kinél
teméntelen pénzt, fel-támodásra gerjesztő iráso-
kat, 's több e' féléket találtak. — A' mint a'
Párisi *Oct. 20-kán* irt levelek hirtelik, a' *Nápolyi*
Udvarral való békesség kötésnek jó moddal való
meg hányását vetését, még az 500 személjeből
álló *Tanáts* nem végzette-el, mellynek ki mene-
telére *Párisba* is nem kis nyughatatlansággal vá-
rakoznak. — A' *Siciliai* Királyról sokan azt erős-
sittik, hogy ő külömben tellyességgel békességre
lépni nem akar, hanemha a' békességben, a' *Pápa*
Ő Szentsége is bé fog foglaltatik.

A' *Nápolyal* kötetendő békességbeli szövetség
felől, némelly közönséges levelek azt hirtelik,
hogy az 500 személjeből álló *Tanáts* is, réá-ál-
lott volna immár arra, és azt inkább *Neutrali-
tast*, mint békességet illető szövetségnek lehet
tartani. — Nintsen ezen szövetségben a' *Frantziák-*

nak annyi hafznok, mint a' mennyit magoknak előre képzeltenek vala lenni. — Az Anglusok hadakozó hajóik iránt a' vagyon azon szövettségben, hogy azok közül, a' *Nápolyi* ki-kötő helyekbe, egyszeribe négynél több bé ne botsáttassék, és a' Frantzia hajókra való nézve is, a' határozott-meg, hogy azok közül is négynél több, egyszerismind a' *Nápolyi* ki-kötő helyekbe bé ne mehessen. — A' *Nápolyi* Király, minthogy ezen szövettséggel, a' had folytatásának véget vet, sokat nyer, ellenben a' Frantziák igen keveset nyernek.

A' *Quosdanovits* tábora erősítésére, a' Kapitány *Remete* vezérlése alatt, *Karinthiába*, *Klagenfurtan* keresztül, *Pantofel* felé, 470 fejekből álló *Oláh* katonaság vitettetett-el. — A' *Gyulai* szabad seregiből is, *Tirolisba*, ugyan csak a' *Quosdanovits* tábora erősítésére, 620 katonaság vitettetett ezen hónapnak az elein.

Májlandból Oct. 19-kén. *Mántuának* 3 kapui szabadok az ellenség előtt. — A' Feldmarschal Gr. *Wurmser* fő kvártélla, *Mántuai* vártól nem messze, *Goitoba* vagyon. — *Véronánál* a' Császáriaknak igen nevezetes táborok fekszik, melly miatt *Bounaparténak* két izben kellett a' *Mántua* vára meg-ostromlásabeli szándékát le-tenni, *Rounaparte* a' *Módenai* Hertzegnek azokat az ellenvetéseket teszi, hogy a' Hertzeg a' fegyverszünetést illető fel-tételeknek eleget nem tett volna, minthogy a' meg-határozott Contributiókat, Jun. 22-kéig le nem fizette, és a' maga Statussába nem tért vissza, a' Contributiónak nagyobb részit a' köz népre vetette, a' maga Tárháza hafznát pedig, az ellenség vele való elésére fordította; végtére hogy a' *Módenai* kormányozó szék azon igyekezett, hogy a' Frantziákat gyűlölségesekké tegye, és hogy *Mántua* provisiókkal jól meg-rakattassék, abban is a' *Mántuaiaknak* könnyebbségekre vólt.

Tirolis széliről azt írják, hogy B. *Alvintzi* 50,000 emberekből álló tábort gyűjt öszve, és

hogy a' *Tridentumi* Püspökségből a' Frantziákat ki-kergetvén, az ellenség tábora fő vezére kvártélja felé nyomúlna.

Botzenből Oct. 30-kán. A' mennyi truppok és munitziok a' mi helységünkben vagynak azok mind mozgásba indultak. — Fegyver Tármaster *Alvintzi*, ma hónap igen nagy erővel a' Frantziákra szándékozik ütni. — *Quosdanovich*, *Davidovich* és *Laudon* Generálok, a' Frantziákat *Tridentumnáí* keményen bé-rekesztették, tsak a' sok esőzés és árvizek vagynak nagy akadályára a' Császáriak elé nyomulásoknak.

Frantzia Ország.

A' 500 személjeből álló Tanáts, Oct. 15-kén egy titkos Commissiót tartván, azon Commissióban, a' Commissiónak nevében, *Deputatus Pastoret*, a' *Nápollyal* kötött békességbeli Tractat helybe hagyta, meg-erössítette. — Az ezen Tractatusban lévő nevezetesebb Artikulusok ezek. 1) A' *Nápolyi* Király arra kötelezi magát, hogy a' maga trupjait, mellyeket már, a' Pápa Ő Szentsege földire bé-vitt vala, onnan ki-viteti. 2) Arra is kötelezi magát, hogy ezután tsak bizonyos számú hadakozó hajókat fog tartani. 3) A' kereskedésbeli házon iránt, a' Frantzia Respublikát bizonyossá téfzi. 4) A' békesség kötéséig, a' maga ki-kötő helyeit az Anglusok előtt bé-zárja. 5) A' Frantzia követnek, 1792-dik esztendőben esett meg-bántattatásáért, *satisfactiot* ad, eleget téfzen.

A' Directorium kételkedni kezdvén az iránt, hogy a' *Frantzia* Ország, és *Anglia* között kötendő békességből valami légyen, az 500 személjeből álló Tanátsnak azt adatta értésire, hogy a' dolgot olyan moddal kelletnék igazítani, hogyha békesség nem találna Angliával kötöttetni, tehát a' háborút továbbrá is folytat-hassák.

A' Fr. Respublikának *Tripolisban* lévő követe Polgár *Guys*, *Párisba* ilyen foglalatú levelet

küldett vala: Hogy egy Török katona, valamelly Sidot üzöbe kezdvén venni, a' szegény Sidó, hogy a' Török katonától meg-szabadúlhasson, a' Fr. követ, Polgár *Guys* szállására futatt vala bé, a' hová a' Török katona is utánna bé futván, ott a' szegény Sidot, jól meg-verte, a' melly tselekedetéért a' Török katonát, a' Fr. követ el-fogatta, azért, hogy az ő szállásán erőszakot mert tenni. Erre a' Török katonák öszve-gyűlvén, hogy a' magok pajtássokat ki-szabadittsák, a' Fr. követ szállására rohantanak, mellyre Polgár *Guys* kardot rántván, a' réájja rohant Török katonák közül egyik, a' *Guys* mejinek szegzett egy pistolyt, a' melly után az említett Fr. követ, a' maga házáról mind addig le-véve tartotta a' tzimert, valaméddig a' rajta véghez vitt gonofzságért, példás és illendő elég-tétel adattatik. — Erre a' *Tripolisi* Dey, a' gonofzt tévök közül a' föbbet néki ki-adván, az iránt tette a' Fr. követet bizonyossá, hogy ő semmit nem kívánna óllyan erőssen, mint a' Fr. Respublikával barátságban élni, és egy-szersmind azon kérte a' Fr. követet, hogy a' tzimert tétesse-fel ismét a' maga szállására, a' melylyet azután 21 ágyúk lövесе alatt fel is tétette. — Polgár *Guys*, a' ki mellett, az egész dolog fóllýása alatt, a' Spanyol követ, nagyon tartott vala, óllyan nagy szivüségit mutatta az alkalmatossággal, hogy a' néki ki-adott gonofzt tévök fejiért, maga kért kegyelmet a' Dey előtt.

Párisban most annak kezdett hire futamodni-hogy a' Directorium nem kívánja már továbbá azt, hogy a' Pápa Ő Szentsége azon Edictumait vissza húzza, a' mellyeket a' vallást illető dolgokra való nézve Frantzia Országba küldött vala, és hogy ez iránt, a' Fr. Respublikának Olasz Országban lévő Commissariussainak is, a' szükséges *Instructió* immár el-küldettetett volna. — A' Directorium az 500 ízeméljeből álló Tanátsnak azt adatta értésére, hogy az Angliai portékákat, a' Frantzia ki-kötő helyekbe bé-vinni, tellyességgel meg nem kellenék engedni. — Az Anglusok *Dráké* nevezetű követek felöll az a' hir, hogy *Génuából*

Konstantzinápolyba szándékoznék menni. — A' Pápa Ő Szentsége, a' Spanyol Királyhoz küldett egy leveliben azon panaszolkodik, hogy az ő közbenjárására is, a' Fr. Respublika a' békességet semmivel is hamarább megkötni, nem igyekezik. — A' *Nápolyi* Király, a' Pápa Ő Szentségének egy levelire e' képpen válaszolt. — Az én truppaimmal való segedelmet, én Szentségednek már két versben ajánlottam, és Szentséged két ízben nem akart azzal élni. — Én már most a' Frantzia Respublikával szándékozom békességet szerezni, és reménylem is, hogy azt tökéletességre víszem, a' mellyet hogyha tökéletességre nem vihetnék, annakutánna egyesithetjük magunkat. — A' mint a' *Párisi* újjabb levelek hirtelik, már meg egyeztenek volna abban, hogy a' fogjokat Angliával mi módon tseréljék vissza, a' kik rövid idő alatt ki is fognak tseréltetni. — A' Frantziák *Brestben* lévő flottájok felöll az a' hir, hogy az, 15 hadakozó hajókból, és 17 fregattákból állana. A' hadakozó hajók közül egyik 132, egymás 110, a' többi pedig 74 ágyúsok. — A' *Sámbre* és a' *Más* vizei mellett lévő Fr. truppok felöll, a' *Párisi* levelek is azt írják, hogy köztök a' leg nagyobb rendeletlenség és függetlenség uralkodik. *Baboeuf* és az ő gonoszt tévő társai, a' *Vendomei* Nemzet törvenyszéktől azt kívánták, hogy az ő dolgok el-igazittását, engednék által az ő Departementumaik, osztáljaikbeli törvényt tévő széknek, de az ő kérések meg nem halgattatott, hanem a' Processusok továbbá is a' *Vendomei* törvenyszék előtt foly.

A' *Lord Malmesbury* két Secretariussai u. m., a' *Marquis Stafford* kissebbik fija, *Lord Leverston Gover*, és *Ellis Úr*, a' ki *Lord Fitzherbertet* a' maga követtségében kísérte vala el, Oct. 20-kán érkeztek meg *Párisba*.

A' tempeli katonai Commissió, a' *Grenelléi* táborba zenebonáskodók közül, újjolag 6 halálra, 8 szám kivetésre, 3 pedig a' békesség kötéséig tartó fogságra ítelt, 4-en pedig szabadon bocsátattanak.

Batáviai Respublika.

Hágából Octob. 25-kén. A' mi Respublikánk Constitutiója, az arra ki-rendelt Commissió által már közönséges akaratból meg-állittatott, ki-vévén a' *Hárlemi Polgár Kasteet*; és hogy a' 7 Pro-vintziák, a' fő Igazgatásra, Országglásra, külső Politikára nézve egyesítsenek, már abban is meg-egyeztének, de abban nem, hogy a' Provin-tziák jövedelmei és adosságai is egyesítsenek, minthogy a' Pro-vintziák közül némelleyek, igen sokkal adosok u. m. *Hollándia és Zélandia*, mások pedig kevesebbel u. m. *Oberyssel, Geldria,* és a' *Hollándiai Brabántzia*. A' törvényt tévő corpus két tanátsra osztattatott-fel, a' mellyek közül egyik 30, a' másik pedig 60 tagokból fog állani. — Ezen Orzágnak alkotása, majd ugyan az, mint a' *Frantzia Orzági*. — A' Directorium, vagy a' Status Consilium, vagy pedig a' végre hajtó hatalom 7 tagokból fog állani, mint szintén az előbbeni országglás modjában is vala, a' mellyben a' Status Consiliariusok, vagy a' végre hajtó hatalom, hasonlóképpen 7 tagokból állott, a' melly tagok a' 7 Pro-vintziákat képzeltették. — A' mi Constitutióknak ezen plánuma, Nov. 1-ső napján fog közönségesen fel-olvastatni, a' mellyről való gondolkodásra, a' Convent tagjainak 14 napok fognak engedtetni. Ezután a' Constitu-tiót, vagy *in Massa* el-fogadják, vagy pedig nem? Hogyha el nem találják fogadni, annakutánna a' Constitutiót készítő Commissió 21 tagjaihoz, még 10 személnék fognak rendeltetni, a' kik annakutánna 4 hét múlva, a' magok munkájokat új-jolag ismét bé-adni tartoznak, mellyek után, azon munkának meg rostálásához fogván, a' felett 3 vagy 4 hónapokat is el-töltenek, végtére pedig, a' nép, közönséges öszve gyűlésben fogja azt meg-határozni, és meg-erössíteni.

Austriai Belgium.

Brüsszelből Oct. 22-kén. *Jourdán* tegnap előtt érkezett-meg ide, tegnap pedig *Páris* felé el-in-

dült. — *Regierungs Commissarius Alexandre* egy *Circularist* botsátott-ki, a' melly által minden *Municipalitasok*nak a' parantsoltatik, hogy mindenféle szekereket és kotsikat, a' mellyek a' *Rénus* mellyekiről jönének, meg-tartoztatván, jól meg-visgálják őket: Ehez képest a' *Leuzei Municipa-litas Tournairál* két szekeret meg-tartoztatván, azokan sokféle katonai portékákat talált, mellyeket a' ragadozó *Commissariusok*, *Párisba* akartanak vala küldeni. Ezen szekerekre 746 új kaputakat 788 lajblikat, 1499 pár paputsakat, és egy rakás posztó, és gyolts darabokat, stibliket, 's több a' féléket raktanak vala fel.

A' *Brüsszeli* garnison, várbeli őrizet, a' tsendességnek és jó rendnek meg-tartása végett, egy-néhány rendbéli truppokkal meg-erössített, tartván attól, ne hogy a' hammú alatt lévő szikra magát hirtelen ki üsse. — Némelly privat levelek azt hirlelik, hogy a' *Kalaisba* és *Dünkirchen-nél* találtatott minden neutralis hajok sequestraltattanak vólna, mellyből némeljek azt hozzák-ki, hogy az által tsak az *Angliai* portékák', *Frantzia Országba* való bé-viteleket akarnák meg-akadályoztatni.

Német Ország.

A' *Máintzi* Oct. 29-kén irt levelek azt hirlelik, hogy a' *Frantziák* 27-dikén tartott ütközetek, nem valóságos ütközet, hanem tsak egy kised próba tétel lett vólna, minthogy annakutánna semmit se próbáltak többet, 's végtére a' magok előbbeni helyeket is ismét vílzá nyerték vólna magoknak. — A' mi trupjaink *Ockenheimig* terjedtenek-ki. — A' *Frantziák*, az Oct. 27-kén tartott tsatájokban, 132 köz embereiket, és két tisztyeiket ejtették a' mi fogságunkba. — A' *Manheimi* levelek szerént, a' *Frantziák* a' *Rénus* bal partyán, nagyon kezdték magokat meg-erössíteni, némeljek úgy gondolkoznak, hogy a' *Frantziák* talám úgy szándékoznának, hogy *Manheim-nél*, a' *Rénus* mellyékire jöjjenek. — A' *Lauterni* levelekből azt olvassuk, hogy azon városba 600

emberekből álló seregek, 12 ágyúval együtt szállott bé. — *Wormatiából* is azt írják, hogy a' Frantziák *Oppenheimtől* 3 óránnyira nyomúltanak volna elé. — *Düsseldorf* és *Mühlheim* körül nem sok Frantziák vagynak, de a' mint észre lehet venni, még is a' *Rénus* jobb partyától önként el-távozni nem akarnak, minthogy magokat napról napra mind jobban jobban bé-sántzolják, a' Császáriak pedig szemmel tartván őket, ritkán vagy on olyan nap, a' mellyen a' két fél előre való vigyázói egyik a' másikkal üstökbe ne akadnának.

A' *Károly* Hertzeg fő kvártélja, a' felső *Rénus* mellyékin *Heidersheimba* vólt Oct. 24-dikén, 25 dikben pedig *Mühlheim* felé 3 óránnyira ment elébb. — Az arról a' környékről vett hírek azt erőssittik, hogy a' Fr. tábor a' *Rénus* felső mellyékin *Hünningen*, és *Breisach* között Oct. 24 és 25 kén ment volna keresztül a' *Rénuson*, a' tábornak hátúlról járó seregét Gen. *Dessaix* vezérlette, a' ki seregével együtt maga is keresztül akarván menni a' *Rénuson*, annak tsak egy részét vihette keresztül, el-rontattatván az előtte lévő hid, a' seregének innen maradt része pedig, a' *Rénus* partyán *Kleinhünningen* felé húzván magát, ez a' maga visszahúzásában rendkívül sokat szenvedett.

A' *Ménus* mellyékiről azt írják, hogy a' Pápa *Ö Szentsége* *Párisba* lévő *Commissariussainak*, a' békesség meg-nyerése végett, a' *Directorium* az ide alább meg-irt, de *Ö Szentségétől* el nem fogadtatott *Articulusokat* adta volna elé: *Ö Szentsége*, minden *offensiva* és *defensiva* *Alliantziákról*, a' mellyek *Frantzia* Országot illethetnék, egy átóljába le-mond, e' mellett pedig azt igéri, hogy a' *Fr. Respublika* ellenségeinek semminémű segedelmet nem ad, és sem ezen mostani, sem pedig ennekutánna lejendő háborúkban is, a' *Fr. Respublika* ellenségeinek tellyességgel meg nem engedni, hogy az *Ö Szentsége* *Birodalmán* keresztül menjenek, a' *Frantziáknak* pedig meg fogja engedni, a' kik magokat az *Ö Szentsége* *Birodalmában* úgy fogják viselni, mint a' *neutális* tar-

tományban illeni szokott. — Ő Szentsége minden Bulláit, Rescriptumait, Brevéit, egy szóval minden irásait revocalja, valamellyek 1789-től fogva a' Frantziák ellen ki-adattattanak. — Ő Szentsége a' néhai Frantzia Minister *Basseville Rómában* való meg-ölettetésit maga is helybe nem hadja, és azoknak számokra, a' kik azon alkalmatossággal szenvedtenek 500,000 livrát fizettet. — Mindazokat a' személjeket, a' kik 1788-tól fogva, a' magok politikai gondolkodások modjáért el-fogatattanak, vagy az Országból ki-kergettettnek, szabadon botsáttatja, és azoknak el-vett jovaikat visszá adattatja. — Minden Templomok, Házok, Klastromok, Akademiák, Kollegyomok, Seminariumok, Fundatiok, Jövedelmek, Adosságbéli Praetensiok, Jólzágok, egy szóval mindenféle tárgyak és jussok, a' mellyek vagy a' Frantzia Statushoz, vagy a' vele egyesült Statusok közül valamellyikhez tartoztanak, azokat nemtsak az hogy Ő Szentsége visszá adja, hanem azok felett, a' Fr. Respublikának szabados rendelést tenni enged, a' fennebb meg nevezett tárgyoknak pedig eddig vett halznát, Ő Szentsége a' Fr. Respublikának által adja, vagyha azokban valami kár esett volna, azt bonificalja.

Elegyes Tudósittások.

Rendes a' világ! hogyha az ember a' benne való változandóságokat jól meg-tekinti. — A' közelebb múlt esztendőben, a' *Spanyól Király* azért útozott vala el *Portugalliába*, hogy az oda való Királyt familiájával együtt meg-látogatván, meg-ölelhesse; most pedig *Lissabonból* Sept. 29-kén azt irják, hogy a' *Spanyól Király*, a' *Portugalliai Királynak*, és Királyi familiának egy táborral újra azért kíván látogatására menni, hogy ötet meg-hodoltassa. Oh emberi változandóság! Igazán mondják, hogy leg jobb barát, leg nagyobb ellenség.

Abbás *de Simond*, a' ki XVI-dik *Lajosnak* utólsó gyontató Papja vala, vagy a' mint más-

képpen nevezik *Edgemood*, az *Artésia* Grófát *Edinburgba* nem régibe meg-látogatta, a' ki őtet könyves szemekkel fogadta. Ezen Abbás a' XVI-dik *Lajos* utolsó napjairól és óráiról, rövid idő alatt egy irást fog ki-adni.

Haga és *Wasa* Grófok (t. i. a. Svéciai király és Regens, a' kik azon nevek alatt utaztak *Pétersburgba*, 's azok alatt voltak ottan is) Octobernek elein bútsúztak el a' Császári udvartól, 's ugyan ekkor mind a' két részről gazdag ajándékok osztogattattak ki. — Harmad nappal annakutánna ki is indultak onnan, holott 38 napot töltöttek el a' leg fényesebb vendégségek és vigasságos mulatságok közt. — A' többi közt egy Concertet adott az Orosz nagy hertzeg és nagy hertzegné, mellyben tulajdon magzati a' nagy hertzegek és hertzeg asszonyok voltak a' muzsikálók. — *Lovisaba* Svéciai Finnlandiának városába érkezhén, udvarlásokra ment a' Királynak és Regensnek a' *Finnlandiai* fő kormányozó Baró *Klingsport* Generális, az ott lévő több fő tisztekkel együtt.

Vukovárról Oct. 23 kán. Azon hires tolvajok bándája vezére *Petar Rakin*, a' melly *Sirmia* tájjékan annyi kegyetlenséget, és prédálást vitt vala véghez, és *Tseherevits* és *Szuszek* között K. Commissarius *Lovász* Urat is meg-tamodta vala, *Sirmiában* el-fogattatván, a' maga teméntelen Istentelen gonosz tselekedeteire nézve, Oct. 20-kán, ottan halálra is íteltetett.

Egy NB.

A' Világnak sokkal nagyobb része néz tsupa szemmel, mintsem Okulárral, (Pápa szem) még is a' világnak ezen nagy része közül, még soha se találtatott egy is őllyan ember, a' ki az Okulár készittésit hibának tartotta volna, hanem önként el-szenvedte, hogy a' kinek szüksége van az okulárra, éljen az vele. — A' *Magyar Kurirban* is, mikor néha néha vala mi jegyzések, magyarázatok tétettetnek, azok nem a' Historiákban jártasabb, hanem a' járatlanobb olvasókért tétettetnek-bé. *Et haec sunt, quae dicenda erant.*